

Miljönämnden

Sammanträdesdatum: 2021-06-08
Justeringsdatum: 2021-06-09
Anslagsdatum: 2021-06-11

§ 65 Remiss – ett förbättrat genomförande av MKB-direktivet

Ärendenummer: Mn 86/2021
Handläggare: Johanna Elfving

Ärendebeskrivning

Miljönämnden har fått en remiss från miljödepartementet ”Ett förbättrat genomförande av MKB-direktivet”. Remissen innehåller ett antal förändringar i lagstiftningen som kommer att påverka Miljönämndens verksamhet. Förslaget innebär att Miljönämnden ska bedöma om en verksamhet kan innebära en betydande miljöpåverkan i samband med att en ansökan om miljöfarlig verksamhet inkommer till Miljönämnden. Besluten i dessa ärenden uppmanas man publicera på t ex kommunens webbplats för att alla ska kunna ta del av beslutet. Vissa ideella föreningar har dock mandat att överklaga.

Förslaget innebär även att det införs anmälningsplikt på täktverksamheter som tar ut jord, berg eller torv.

Beslutsunderlag

Promemoria – Miljödepartementet – Ett förbättrat genomförande av MKB-direktivet, M2021/00596, Mars 2021
Tjänsteskrivelse 2021-05-28

Förslag till beslut

Miljökontorets förslag till Miljönämnden:

Miljönämnden antar Miljökontorets yttrande med synpunkter enligt tjänsteskrivelse daterad 2021-05-28.

Beslut

Miljönämnden antar Miljökontorets yttrande med synpunkter enligt tjänsteskrivelse daterad 2021-05-28.

Miljönämnden

Remiss - Promemorian "Ett förbättrat genomförande av MKB-direktivet"

Sammanfattning

Miljönämnden har fått en remiss från miljödepartementet ”Ett förbättrat genomförande av MKB-direktivet”. Remissen innehåller ett antal förändringar i lagstiftningen som kommer att påverka Miljönämndens verksamhet. Förslaget innebär att Miljönämnden ska bedöma om en verksamhet kan innebära en betydande miljöpåverkan i samband med att en ansökan om miljöfarlig verksamhet inkommer till Miljönämnden. Besluten i dessa ärenden uppmanas man publicera på t ex kommunens webbplats för att alla ska kunna ta del av beslutet. Vissa ideella föreningar har dock mandat att överklaga.

Förslaget innebär även att det införs anmälningsplikt på täktverksamheter som tar ut jord, berg eller torv.

Beslutsunderlag

Promemoria – Miljödepartementet – Ett förbättrat genomförande av MKB-direktivet, M2021/00596, Mars 2021

Förslag till beslut

Miljönämnden beslutar att lämna nedanstående synpunkter på promemorian ”Ett förbättrat genomförande av MKB-direktivet”.

Ärendet

Miljödepartementet har sänt ut promemorian ”Ett förbättrat genomförande av MKB-direktivet” på remiss till bland annat Örebro kommun. Miljönämnden har i uppdrag att lämna synpunkter på förslaget.

Bakgrund

EU har riktat kritik mot Sverige kring hur genomförandet av det så kallade MKB-direktivet har genomförts.

Detta har resulterat i att ett flertal förändringar föreslås för att tydliggöra på vilket sätt direktivet tillämpas i Sverige. Nedan följer en sammanfattning av de förslag som påverkar Miljönämndens verksamhet.

I miljöbalken föreslås en förändring som innebär att i samband med att vissa verksamheter skickar in en anmälan om miljöfarlig verksamhet ska tillsynsmyndigheten bedöma om verksamheten eller åtgärden kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Bedömningen och slutsatsen ska redovisas i ett beslut. Dessa regler finns sedan tidigare men förändringen innebär att nya typer av verksamheter kommer att beröras. Exempel på verksamheter som kommer att omfattas är djurhållning med mer än 100 djurenheter,

husbehovstäckter, ytbehandling av metall, mekaniska verkstäder, mindre förbränningsanläggningar, vindkraft och motorbanor.

Av förslaget framgår att beslut i ärendet ska fattas inom sex veckor. Beslut om bedömning av betydande miljöpåverkan ska tillgängliggöras för allmänheten och detta ska förslagsvis göras genom publicering på en webbplats.

Vissa ideella organisationer som uppfyller kriterierna i miljöbalken (16 kap 13§) ska ges möjlighet att överklaga de beslut som fattas i ett anmälningssärende för en verksamhet som omfattas av regelverket kring betydande miljöpåverkan.

Förslaget innebär även att anmälningssplikt införs för husbehovstäckter där man maximalt tar ut 10 000 ton naturgrus per år och för täkter gällande max 10 000 ton berg eller högst 5 hektar eller 50 000 kubikmeter torv. En av anledningarna till att man föreslår att anmälningssplikt ska införas på husbehovstäckter är att miljöpåverkan från täktverksamhet i många fall är betydande. Ingreppen är irreversibla och det är svårt att mildra effekterna av ett uttag. Uttaget av material kan även leda till störningar i form av buller, damning och påverkan på vatten. Ingreppen kan därigenom leda till påtagliga konsekvenser för naturmiljön. Därför anser man att det är viktigt att man reglerar allt uttag av bland annat naturgrus.

Lagstiftningen förändras även så att man ska anmäla återvinning av icke-farligt avfall för anläggningsändamål. Detta är en lättnad i lagstiftningen som gör att rena jordmassor kan hanteras på ett enklare sätt. I förslaget föreslås även att schaktmassor som uppkommer i samband med en byggverksamhet och som kommer att återanvändas i sitt naturliga tillstånd får återanvändas på den plats som schaktningen utfördes på.

Planen är att förändringarna ska träda i kraft den 1 oktober 2021. En verksamhet som bedrivs när förändringarna sker har fram till den 1 oktober 2023 att anmäla den till tillsynsmyndigheten.

Synpunkter

Av remissen framgår att husbehovstäckter kommer att omfattas av anmälningssplikt enligt Miljöprövningsförordningen. Miljönämnden anser att detta är positivt eftersom det möjliggör att hanteringen kan regleras och begränsas vid behov. Men Miljönämnden ser även vissa bekymmer om förändringen genomförs på det sätt som föreslås. Av förslaget framgår att det inte finns någon nedre gräns för när anmälningssplikten för husbehovstäckter börjar gälla. Miljönämnden anser att detta kommer att leda till svårigheter i tillsynen som inte är positiva för verksamhetsutövaren, tillsynsmyndigheten eller samhället i övrigt.

En reglering som inte har en nedre gräns medför att verksamhetsutövaren måste anmäla sin verksamhet innan ”första spadtaget” med grus, sand, torv eller berg tas ut. Eftersom det är straffsanktionerat i kap 29 Miljöbalken att påbörja en anmälningsspliktig verksamhet innan anmälan är gjord så blir tillsynsmyndigheten även skyldiga att anmäla misstänkt brott till Åklagarmyndigheten även när frågan endast gäller ett mycket litet ingrepp. Det kan inte vara rimligt eller resurseffektivt för samhället att så ska ske. Därför är det önskvärt att en nedre gräns för anmälningssplikten införs.

Gränsen får med fördel vara låg, men den behöver finnas för att man som tillsynsmyndighet ska kunna göra en bra bedömning av om verksamheten ska anmälas eller ej.

Eftersom husbehovstäkter blir ett nytt område för Miljönämnden så kommer det innebära ett arbete med att få kännedom om de verksamheter som omfattas av de nya bestämmelserna. Det är viktigt att det skapas förutsättningar för att det arbetet ska gå så smidigt som möjligt. Tillsynsmyndigheterna behöver därför få tillgång till de eventuella register som andra myndigheter har över dessa verksamheter (t ex länsstyrelsernas ärenden rörande så kallade 12:6-samråd enligt miljöbalken).

Av förslaget framgår att beslut i ärenden om anmälan av miljöfarlig verksamhet som omfattas av reglerna kring bedömning av betydande miljöpåverkan ska publiceras på t ex kommunens hemsida. Det som inte framgår är hur tillsynsmyndigheten ska agera i de fall anmälan om miljöfarlig verksamhet och dess beslut i ärendet omfattas av sekretess. Sekretess skulle kunna finnas i ett ärende som ingår i en anmälan om misstanke om brott på grund av att anmälan har inkommit efter det att verksamheten har påbörjats (förundersökningssekretessen kan föras över till ärenden som berör en anmälan om misstänkt brott). Eftersom ärendet är sekretessbelagt så kan man inte publicera det eller göra det tillgängligt på något annat sätt vilket omöjliggör för föreningar att överklaga beslutet. Samma sak skulle även gälla om beslutet innehåller uppgifter om personer med skyddad identitet.

En fråga som är obesvarad är om de publicerade besluten ska finnas tillgängliga endast under överklagningstiden eller om de ska ligga tillgängliga för all framtid. Om det senare gäller så måste kommunerna införa rutiner som säkerställer att man inte har publicerat uppgifter som efter en tid är belagda med sekretess.

Beredning

Johanna Elfving och Kayumba van den Brink har deltagit i beredningen av ärendet.

Johanna Elfving
Enhetschef